

REGISTRIRANA PORABA ALKOHOLA

Kontaktne podatki

Nacionalni inštitut za javno zdravje
Trubarjeva 2, 1000 Ljubljana, Slovenija
Ga. Tanja Metličar, tanja.metlicar@nijz.si

Pravna podlaga za zbiranje podatkov:

Zakon o državni statistiki ZDSta (Uradni list RS, št. 45/95 in 9/2001), Letni program statističnih raziskovanj, za posamezna koledarska leta.

Namen statističnega raziskovanja

Registrirana poraba alkohola na prebivalca, starega 15 let in več, je eden glavnih kazalnikov za spremljanje obsežnosti porabe alkohola v populaciji in verjetnih trendov z alkoholom povezanih posledic (*angl.: European Community Health Indicators Monitoring - ECHIM*).

Kratek opis statističnega raziskovanja

Podatke o registrirani porabi alkohola na prebivalca v Sloveniji izračunavamo iz podatkov o proizvodnji (industrijski in kmetijski), uvozu, izvozu in zalogah alkoholnih pijač, ki jih pridobimo na Statističnem uradu Republike Slovenije (v nadaljevanju SURS). Porabo alkohola izražamo v litrih čistega alkohola na prebivalca, zato je potrebno litre posamezne pijače pretvoriti v litre čistega alkohola. To naredimo tako, da pomnožimo litre pijače s faktorjem konverzije, ki odraža povprečno vsebnost čistega alkohola v specifični pijači (pivu, vinu oziroma žgani pijači). Faktor konverzije za pivo je 5 %, za vino 11 %, za žgane pijače pa je običajno 40 %. Formula za izračun Porabe alkohola na prebivalca starega 15 let in več: (Proizvodnja alkohola + Uvoz alkohola – Izvoz alkohola - (Zaloge na koncu opazovanega leta – zaloge na začetku opazovanega leta)) / Število prebivalcev starih 15 let in več.

Kratka zgodovina statističnega raziskovanja

Podatki o registrirani porabi alkohola na prebivalca se prikazujejo od leta 1999 dalje, na letni ravni.

Poročevalci, njihove obveznosti, zaščita podatkov

SURS, na podlagi statističnih raziskovanj IND/L, ter Intrastat in Extrastat, posreduje podatke o proizvodnji, uvozu in izvozu, ter zalogah alkoholnih pijač v Sloveniji, letno za preteklo leto. Preračuni se izvedejo na NIJZ.

Metodološke osnove raziskovanja

Ciljna populacija: prebivalci Slovenije stari 15 let in več
Enota poročanja: registriran liter alkohola posamezne vrste alkoholne pijače
Enota opazovanja: registrirana poraba alkohola na prebivalca Slovenije, starega 15 let in več
Referenčno obdobje: 1.1. do 31.12 posameznega koledarskega leta

Definicije

Registrirana poraba alkohola je izračun porabe čistega alkohola (v litrih) na prebivalca starega 15 let in več. Pri izračunu se upoštevajo podatki o industrijski proizvodnji alkoholnih pijač (vino, pivo in žgane pijače), podatki o proizvodnji s kmetij, podatki o uvozu in izvozu ter podatki o zalogah alkoholnih pijač.

Opomba: podatki pred letom 2006, izračunani po drugačni metodologiji, so objavljeni na spletnih straneh [Svetovne zdravstvene organizacije \(WHO\)](#).